

NATURA 2000 EN BEHEERPLANNEN

We willen in Nederland natuur beschermen en zorgen dat deze goed wordt onderhouden. Via de natuurbeschermingswet en in bestemmingsplannen is geregeld welke gebieden beschermd moeten worden. Maar planten en dieren trekken zich weinig van landsgrenzen aan en dus is het van groot belang om de natuurbescherming in internationaal verband aan te pakken. Om de Europese natuur te beschermen, heeft de Europese Unie de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn aangenomen. Beide richtlijnen regelen dat landen in Europa natuurgebieden aanwijzen die samen het Europees ecologisch netwerk Natura 2000 vormen. Voor al deze gebieden moeten beheerplannen geschreven worden waarin staat hoe de natuurdoelen bereikt kunnen worden en wat wel en niet mag in de gebieden.

Voor Scouting kunnen deze plannen ook gevolgen hebben. Daarom is het belangrijk betrokken te zijn bij het opstellen van de plannen.

Het wettelijk kader

De Vogel- en habitatrichtlijnen zijn voor de Nederlandse situatie vertaald in de Natuurbeschermingswet 1998. In 2007 is begonnen met de aanwijzing van 162 Natura 2000-gebieden. In de aanwijzingsbesluiten staat waarom die gebieden zijn uitgekozen, om welke natuurwaarden het gaat, welke natuurdoelen (instandhoudingsdoelen) er gelden en wat de begrenzing van de gebieden is. De Natuurbeschermingswet 1998 schrijft voor dat er voor al deze gebieden een beheerplan moet komen. Om schade aan de natuurwaarden, te voorkomen, mogen activiteiten die de kwaliteit van de gebieden kunnen verslechteren of die een verstorend effect kunnen hebben op de soorten, niet plaatsvinden zonder vergunning.

Welke gebieden zijn beschermd?

Op de website van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, www.minlnv.nl/natura2000, kun je zien om welke gebieden in Nederland het gaat. In de gebiedendatabase op de website is aangegeven welke bescherming er op welke plek in Nederland is. Per gebied kun je zien wat de grenzen zijn, waarom het beschermd is, wanneer dit is besloten en wat de status is van het beheerplan. Via een kaartmachine is eenvoudig na te gaan wat voor beschermde gebieden op een bepaalde locatie liggen. De kaartmachine vindt je op www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek.aspx.

Het beheerplan

Voor elk aangewezen Natura 2000-gebied moet het bevoegd gezag, zoals Rijk of provincie, een beheerplan vaststellen. Omdat er in een Natura 2000-gebied ook meer bevoegde instanties kunnen zijn, is er per gebied een afspraak gemaakt welk bevoegd gezag het voortouw neemt bij het opstellen van een beheerplan. Op de website van het ministerie van LNV is een lijst te vinden van contactpersonen voortouwnemers beheerplannen Natura 2000.

Het beheerplan wordt opgesteld in overleg met eigenaren, gebruikers, andere belanghebbenden en betrokken overheden. Dit is ook een Europese eis. Beheerplannen hebben een looptijd van maximaal zes jaar. Daarna kan het plan worden verlengd of aangepast. In een beheerplan staan onder andere de maatregelen die ervoor moeten zorgen dat de instandhoudingsdoelen worden gerealiseerd. In het beheerplan staat ook welke activiteiten in en rond het gebied geen effect hebben op de soorten en habitattypen waarvoor het gebied is aangewezen. Voor de activiteiten die in het beheerplan zijn beschreven is geen vergunning nodig op grond van de Natuurbeschermingswet 1998. Met het beheerplan krijgen beheerders, gebruikers en belanghebbenden dus meer duidelijkheid over de vraag welke activiteiten in het Natura 2000-gebied in geen geval zijn

toegestaan zonder dat deze eerst getoetst zijn aan de Natuurbeschermingswet 1998 (Habitattoets).

Het beheerplan moet worden opgesteld binnen drie jaar na aanwijzing van het gebied als Natura 2000-gebied. Het streven is om in 2010 voor elk gebied een beheerplan te hebben.

En Scouting?

Binnen Scouting willen wij kinderen en jongeren de mogelijkheid bieden zich spelenderwijs te ontwikkelen tot actieve, betrokken jonge mensen. We geven ze de ruimte om te groeien in hun zelfstandigheid door samen met anderen plezier te beleven aan gezonde, grensverleggende activiteiten. Buitenleven en natuur nemen een essentiële plaats in binnen het Scoutingprogramma. Scouts komen vanzelfsprekend veel in de natuur en leren de omgeving kennen. Veel van de Natura 2000 gebieden worden ook door scouts gebruikt. Soms omdat je clubhuis of kampeerterrein in of aan de rand van het gebied ligt, en soms omdat je van de gebieden gebruik maakt voor je activiteiten. Daarom is het voor Scoutinggroepen en -regio's belangrijk te volgen wat er in de plannen komt te staan en om een reactie te geven. Scoutingactiviteiten zullen over het algemeen geen conflict met de natuurwaarden opleveren, maar als onze activiteiten niet in het beheerplan genoemd staan, betekent het dat deze vergunningplichtig is en het erg lastig kan zijn om de activiteiten nog te ondernemen. Het is nog onduidelijk op welk niveau de beheerplannen ingevuld gaan worden, en dit zal waarschijnlijk per gebied verschillen. Recreatie op land en op het water zal in de plannen wel aandacht krijgen, maar het is de vraag om wat voor recreatie het dan gaat.

- Staat in het plan dat recreatie alleen mogelijk is op wegen en paden tussen zonsopgang en zonsondergang?
- Mag je in het gebied overnachten of wordt alle verblijfsrecreatie geweerd? En wordt Scoutingkamperen dan als verblijfsrecreatie gezien?
- Wordt in het beheerplan iets opgenomen over de recreatie op het water? Kun je straks in het gebied nog wel je zeilwedstrijden organiseren?

In het plan zou aan bovenstaande punten aandacht besteed moeten worden en het moet mogelijk zijn deze activiteiten te kunnen ondernemen. Het zou daarnaast goed zijn als in de beheerplannen een paragraaf opgenomen wordt over het belang van natuur voor kinderen en de mogelijkheden die kinderen hebben om in het gebied te spelen en activiteiten te ondernemen.

Wat kun je doen?

Omdat het over een groot aantal gebieden gaat, is het lastig om landelijk alle belangen van Scouting in kaart te krijgen en de belangen lokaal te behartigen. Daarom willen we Scoutinggroepen en -regio's vragen actief met dit onderwerp aan de slag te gaan. De komende jaren worden voor de verschillende gebieden beheerplannen opgesteld. Het is verstandig om als gezamenlijke Scoutinggroepen of als regio te onderzoeken welke gebieden door de scouts gebruikt worden. Vervolgens kun je via de website nagaan of er al een beheerplan gemaakt wordt en wie daarvoor de contactpersoon is. Zijn je belangen heel groot, dan kun je proberen actief bij het maken van het plan betrokken te worden. In alle gevallen is het verstandig in een vroeg stadium te laten weten dat je het gebied gebruikt voor activiteiten en dat deze wat jullie betreft opgenomen moeten zijn in het beheerplan. Ook kun je andere partijen, die bij het opstellen van het plan betrokken zijn, zoals je gemeente of terreinbeherende instanties, benaderen en je standpunten meegeven.

Ook wettelijk gezien heb je het recht om mee te denken over het beheerplan. In de natuurbeschermingswet is opgenomen dat het bevoegd gezag er zorg voor draagt dat het beheerplan wordt opgesteld na overleg met eigenaren, beheerders, gebruikers en andere belanghebbenden en met besturen van waterschappen, gemeenten en provincies (art. 19a, leden 1 en 5, art 19b, leden 1 en 3). Het overleg moet tenminste tot doel hebben draagvlak te creëren. Het beheerplan wordt na het opstellen ook nog ter inzage gelegd, dus je kunt ook in een later stadium nog een zienswijze indienen.

We vinden het belangrijk om te weten bij welke beheerplannen scouts betrokken zijn. Daarom willen we je vragen om via regelgeving@scouting.nl te laten weten of je betrokken bent en met welk plan.

Stappen:

- Kijk op www.minlnv.nl/natura2000 en zoek in de gebiedendatabase op welke Natura 2000 gebieden in je omgeving liggen.
- Onderzoek welke andere Scoutingpartners ook bij het gebied betrokken zijn en ga samenwerken. Je kunt misschien beter op regioniveau aan de slag.
- Ga na of je van de gebieden voor Scoutingactiviteiten gebruik maakt en wat dit gebruik is. Gaat het alleen maar om reguliere recreatie op wegen en paden, of organiseer je ook activiteiten na zonsondergang, buiten de paden etc.
- Zoek op www.minlnv.nl/natura2000 bij 'hulpmiddelen gebiedsbescherming' de lijst 'contactpersonen voortouwnemers beheerplannen Natura 2000.'
- Neem contact op om te informeren wat de status van de planvorming is en ga na hoe je betrokken kunt worden.
- Laat sowieso in een vroeg stadium schriftelijk weten welke belangen Scouting heeft in het gebied. Je kunt hiervoor gebruik maken van de brief die door Scouting Nederland in februari 2008 gestuurd is naar alle contactpersonen, provincies en grote terreinbeherende organisaties en die in de bijlage is opgenomen. Je kunt als bijlage de folder 'Scouting en natuur' die te verkrijgen is bij de ScoutShop, meesturen.
- Laat weten via regelgeving@scouting.nl weten bij welk beheerplan je betrokken bent.

Het is verstandig om iemand te kiezen die de belangen van de groepen of de regio behartigt. Natuurlijk moet deze persoon het leuk vinden om in een dergelijk proces te stappen. Ook is het goed dat de woordvoerder zicht heeft op de belangen van natuur voor Scouting in het algemeen en in het betreffende gebied in het bijzonder.

Meer informatie

Algemene informatie Natura 2000
Folder Scouting en natuur

www.minlnv.nl/natura2000
www.scoutshop.nl (art 95005)

Ondanks dat Scouting Nederland probeert de infobladen zo up-to-date mogelijk te houden, kan het voorkomen dat er inmiddels nieuwe regelgeving is afgekondigd. De tekst van de geldende wet- en regelgeving is bepalend. Aan deze informatie kunnen geen rechten worden ontleend.